

Ralph ångrar inte livet på havet

Bild: Jakob Lundberg

Livet på havet har gett Ralph Englund minnen och vänner för livet. Men oj vad han har spytt. – Det är hemskt att vara sjösjuk. Man kan bli tokig av det. Nästan så man hoppar i sjön. Men det går över, säger han.

Bara de nya vita mångmiljonhusen ligger närmare vattnet än vad Ralph och Inez Englunds villa gör. Från balkongen på andra våningen syns Kattegatt, Göteborgs hamninlopp och Stenabåtarna.

– Vi kan väl inte ha det bättre? Jag lägger till med min båt där borta, säger Ralph och pekar mot den lilla hamnen nästan vid brofästet.

Han pratar ömål, den lokala dialekten i norra skärgården. Bokstaven t uttalas som d. I stället för sjön säger han skön med hårt k och här heter det inte fiskmås utan gale.

Ralph och Inez har bott här tillsammans i 50 år. De träffades 1958 på ångbåten mellan Klåvhamnen på Hönö och Fotö. Med tiden vann han hennes kärlek. De gifte sig 1960 och flyttade in i sitt nybyggda hus fyra år senare.

– Han var så påflugan, säger Inez. Det skilde sju år mellan oss. Jag tyckte han var hemsk. Han tjoade och hade sig jämt, ha ha. Men det blev bra till slut.

Ralph valde bort pappans yrke som plåtslagare och jobbade som fiskare i 30 år.

– Jag älskar havet. Det är så fritt och härligt. Men sjösjuk har jag varit. Många gånger har jag tänkt herregud, vad håller jag på med? Och sedan när jag har kommit hem så var det glömt.

Han har många minnen från fiskebåtarna. Men ett av de roligaste kommer från tiden som privatfiskare på den lilla träbåten som vilar i Fotös hamn. Ett inramat foto på väggen är bevis på det häftiga mötet. Ralphs berättelse är ett annat.

– Det var på 80-talet någon gång. I GP stod det efteråt att: En göteborgsk skeppare räds inte världens största hangarfartyg. Det var brittiskt och det största hangarfartyget som var med under Falklandskriget. Det skulle ta sig förbi här utanför, men jag låg och fiskade och hade lagt garn tvärsöver rännan. Fartyget bara vrålade på mig: Öhhhhh! Och jag backade så fort jag bara kunde. Garnen var fulla med rödspätta och jag tänkte att jag släpper bara inte garnen. Jag blev rädd, för han var så nära. Kaptenen knäppte näven åt mig. Till slut släppte jag förbi honom.

När fisket blev sämre under 1970-talet fick Ralph jobb som färjeförare, eller färjegobbe som öborna säger. Vajerfärjan mellan Hönö och Fotö hade plats för åtta bilar och gick på tidtabell, varje halvtimme. Efter midnatt fick resenärerna ringa om de ville komma över. Båtturen tog tre minuter.

– Jag trivdes där. Jag gillade att skôja och tjôta med folk. Jag kände varenda kotte ett tag och alla kände mig. Det kostade 15 kronor att åka med bil på färjan. Det blev dyrt för vissa. Ibland släppte jag på folk gratis, bara för att vara snäll.

Han minns speciellt en gång när det inte gick som han hade hoppats.

– Hela Hälsös fotbollslag kom ombord, de skulle sparka boll mot Fotö. Jag tyckte inte att jag skulle ta betalt för dem när det var match och så. Men inte visste jag att det satt en man från kommunen bland dem. Jag blev inkallad till chefen och fick frågan ”har Englund släppt förbi ett helt fotbollslag?” Ja, svarade jag. Att jag var ärlig var bra, tyckte chefen. Men jag ser rätt varje gång jag träffar den där kommungubben.

1993 var Fotöbron klar och Ralph fortsatte fram till sin pension med att arbeta på Buröfärjan mellan skärgårdens fyra nordligaste öar.

– Jag skrattade bara när jag hörde det första gången, att de skulle bygga en bro mellan Hönö och Fotö. Det går ju bara inte, tänkte jag. Jag var 62 år då och hade tre år kvar till pensionen. Det tog ett och ett halvt år, sedan var bron färdig, säger han och fortsätter:

– Jag älskade min färja. Jag trivdes där. Det var underbart. Jag var riktigt ledsen när de bestämde att bron skulle byggas. Men nu har jag ändrat mig. Det är det bästa som kunde hända. Här är över 600 personer på ön nu, det var bara 300 då. Skolan lever kvar, här är mängder av barn nu och det är fint.

Vardagen som pensionär passar Ralph när han nu har lagt allt båtliv åt sidan. I stället är det barn, barnbarn och barnbarnsbarn som upptar den mesta av tiden. En gång om året åker familjen dessutom till Teneriffa.

– Det är väl bra och så, men då längtar jag mest hem till Fotö.

Läs i morgon: Britt-Marie på Öckerö bakar sitt bröd i vedeldad ugn.

Marcus Olsson, namn@gp.se

Ralph Englund

Ålder: 80 år. Född 13 augusti 1932 på Hönö

Gör: Pensionär

Bor: Villa på Fotö

Familj: Frun Inez, två barn, fyra barnbarn och tre barnbarnsbarn